

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 20 czerwca 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w Ł. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego I. P. (...) (...) w likwidacji, kwoty 809736,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 394736,68 zł od dnia 16 lipca 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 150000 zł od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że powódka była uczestnikiem funduszu inwestycyjnego I. P. (...) (...) zarządzanego przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółkę Akcyjną. Powódka dokonywała operacji zakupu lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszu za pośrednictwem (...) Spółki akcyjnej, będącego podmiotem uprawnionym do przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia maklerskich instrumentów finansowych zgodnie z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi. Wskazała, że w okresie od 4 lipca 2014 r. do 5 sierpnia 2014 r. zleciła odkupienie jednostek uczestnictwa w I. P. Specjalistycznym (...) o łącznej wartości 1349561,13 złotych. Pomimo zlecenia, nie otrzymała wypłaty należności z tytułu odkupu jednostek uczestnictwa w terminie 7 dni po zgłoszeniu żądania ich odkupu. Powódka podniosła, że należność z tego tytułu jest wymagalna, zaś pozwany Fundusz pozostaje w zwłoce z wypłatą należności z tytułu odkupienia jednostek począwszy od 8 dnia od daty wyceny. Strona powodowa podała również, że Komisja Nadzoru Finansowego wszczęła przeciwko pozwanemu Funduszowi postępowanie administracyjne, które zakończyło się cofnięciem decyzji z dnia 7 października 2014 roku dotyczącej zezwolenia na prowadzenie działalności przez zarządcę funduszu (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółkę akcyjną. Wskazała, że od dnia wydania wymienionej powyżej decyzji fundusz był reprezentowany przez depozytariusza (...) Bank (...) Spółkę akcyjną a w dniu 8 stycznia 2015 roku nastąpiło otwarcie likwidacji funduszu. Podniosła, że likwidatorem został jego dotychczasowy depozytariusz (...) Bank (...) Spółka akcyjna. Nadmieniła, że w dniu 20 stycznia 2016 roku likwidator funduszu uznał jej wierzytelność z tytułu zrealizowanego ale nie opłaconego przez fundusz zlecenia odkupienia jednostek uczestnictwa w kwocie 1349561,13 złotych. Przyznała, że pozwany fundusz w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na jej rzecz kwotę 539824,45 złotych tytułem 40% środków z odkupienia jednostek uczestnictwa. Wskazała, że w dniu 25 maja 2017 roku skierowała do likwidatora funduszu wniosek o potwierdzenie wierzytelności przysługującej jej z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszu I. P.. Nadmieniła, że pisemnym oświadczeniem z dnia 7 czerwca 2017 roku likwidator funduszu uznał dług w kwocie 809736,68 złotych (pozew k. 5 – 10).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 17 lipca 2017 roku tutejszy Sąd uwzględnił powództwo (nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 115).

W zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym pozwany I. P. (...) (...) w likwidacji, reprezentowany przez likwidatora (...) Bank (...) Spółkę akcyjną z siedzibą w K., zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniosł o oddalenie powództwa.

Strona pozwana podniosła zarzuty: niedopuszczalności drogi sądowej w niniejszej sprawie, niewłaściwości sądu, naruszenia art. 249 i art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, błędnej wysokości roszczenia nie uwzględniającej dokonanej wypłaty w łącznej kwocie 97940,18 złotych w dniu 29 czerwca 2017 roku i braku podstawy prawnej do naliczania odsetek. Wniósł o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Katowicach zgodnie z właściwością określoną w art. 39 k.p.c. uzasadniając ją położeniem siedziby pozwanego funduszu będącego osobą prawną w miejscowości K.. Pozwany wniosł także o zasądzenie na swoją rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, że strona powodowa złożyła zlecenia odkupienia jednostek uczestnictwa wskazane w pozwie, które nie zostały zrealizowane. Podniósł, że Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 7 października 2014 roku cofnęła pozwanemu zezwolenie na działalność towarzystwa a (...) Bank (...) Spółka akcyjna od dnia 8 stycznia 2015 roku pełni funkcję jego likwidatora. Pozwany podał, że z uwagi na fakt, iż aktywa funduszu nie pozwoliły na pełne zaspokojenie wszystkich wierzycieli funduszu, likwidator dokonał wypłat na rzecz wszystkich wierzycieli, zgodnie z zasadą proporcjonalności. Sprecyzował, że w dniu 25 sierpnia 2016 roku uiszczył na rzecz powódki 40% wartości jej

wierzytelności w kwocie 539824,24 zł a następnie w dniu 29 czerwca 2017 roku 12% wartości jej wierzytelności w kwocie 97168,40 zł. Wskazał, że zakończenie procesu likwidacji funduszu przewidziano na dzień 8 stycznia 2019 roku a fundusz będzie zaspokajał wierzycieli wraz z postępem ściągania własnych wierzytelności. Pozwany argumentował, że w toku likwidacji funduszu droga sądowa jest niedopuszczalna, jeśli aktywa funduszu nie pozwalają na pełne zaspokojenie wierzycieli, gdyż zaspokojenie wierzyciela w tym trybie oznaczałoby, iż pozostali wierzyciele mogą w ogóle nie zostać zaspokojeni. W związku z powyższym – zdaniem pozwanego - roszczenie powódki zgłoszone w toku likwidacji funduszu należy uznać za niedopuszczalne, gdyż proces likwidacji funduszu nie został zakończony a zaspokojenie powódki oznaczałoby złamanie zasady proporcjonalnego i równego traktowania wierzycieli. Fundusz nadmienił ponadto, że z uwagi na fakt, że nie dysponował on w dacie złożenia zlecenia odkupienia aż do chwili obecnej wystarczającymi środkami do wypłaty wierzycielom należnych im środków, brak jest podstawy faktycznej i prawnej do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie (zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 118 – 120).

W piśmie procesowym złożonym dnia 20 października 2017 roku strona powodowa cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 97168,40 złotych w związku z zapłatą dokonaną przez pozwaną fundusz po wytoczeniu powództwa, tytułem dalszej części środków z odkupienia jednostek uczestnictwa i wniosła o umorzenie postępowania. Podtrzymała powództwo w pozostałym zakresie wnosząc o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w części nakazującej pozwanemu aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 712568,28 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zakresie kwoty 297568,28 zł od dnia 16 lipca 2014 roku do dnia zapłaty, w zakresie kwoty 150000 zł od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, w zakresie kwoty 265000 zł od dnia 13 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 97168,40 zł od dnia 16 lipca 2014 roku do dnia 29 czerwca 2017 roku, wraz z kosztami procesu (pismo procesowe k. 186 – 198).

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił wniosek pozwanej o odrzucenie pozwu (postanowienie k. 190 – 192). Postanowienie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się.

Pismem procesowym złożonym dnia 15 czerwca 2018 roku powódka cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 193948,27 zł w związku z dalszymi wpłatami dokonanymi przez stronę pozwaną po wniesieniu pozwu i wniosła o umorzenie postępowania w tym zakresie. Wniosła jednocześnie o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w części nakazującej pozwanemu aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 518620,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zakresie kwoty 103620,01 zł od dnia 16 lipca 2014 roku do dnia zapłaty, w zakresie kwoty 150000 zł od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, w zakresie kwoty 265000 zł od dnia 13 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu (pismo procesowe k. 430 - 431).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w Ł. - była uczestnikiem funduszu inwestycyjnego I. P. S. listyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty, zarządzanego przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółkę Akcyjną (bezsporne).

Stosownie do treści Statutu I. P. (...) (...) podmiot ten odkupuje jednostki uczestnictwa na żądanie uczestnika w każdym dniu wyceny. Odkupienie jednostek uczestnictwa następuje w chwili wpisania do rejestru uczestników Funduszy liczby jednostek uczestnictwa i kwoty należnej uczestnikowi z tytułu odkupienia tych jednostek (§ 26 ust. 1 statutu I. P. (...) k. 94-102).

Odkupienie przez Fundusz jednostek uczestnictwa następuje nie później niż w terminie 7 dni po zgłoszeniu żądania ich odkupienia, chyba że odkupienie jest następstwem złożenia wadliwego zlecenia nabycia. Wypłata środków z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa powinna nastąpić niezwłocznie, począwszy od następnego dnia roboczego następującego po dniu wyceny, w którym miało miejsce odkupienie jednostek uczestnictwa (§ 30 statutu k. 94-102).

W okresie od 4 lipca 2014 r. do 5 sierpnia 2014 r. powódka zleciła odkupienie jednostek uczestnictwa w I. P. (...) o łącznej wartości 1349561,13 złotych. Pomimo tego, powódka nie otrzymała wypłaty należności z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa w terminie 7 dni od zgłoszenia żądania (bezsporne).

Komunikatem z 236 posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 7 października 2014 roku cofnięto I. (...) Spółce akcyjnej zezwolenie na wykonywanie działalności polegającej na tworzeniu funduszy inwestycyjnych i zarządzaniu nimi, w tym pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowaniu ich wobec osób trzecich oraz zarządzaniu zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Decyzji KNF nadano rygor natychmiastowej wykonalności (bezsporne).

I. P. (...) w likwidacji dokonał w sierpniu 2016 roku zapłaty kwoty 539824,45 złotych na rzecz powódki tytułem 40% środków z odkupu jednostek uczestnictwa. Ponadto likwidator Funduszu potwierdził wierzytelność powódki w wysokości 809736,68 zł (bezsporne - poświadczona kopia pisma likwidatora z 7.06.2017 r. k. 109).

Pismem z dnia 14 czerwca 2017 roku powodowa spółka wezwała likwidatora I. P. (...) w likwidacji - tj. (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną, do zapłaty kwoty 809736,68 złotych wraz z odsetkami za opóźnienie, w terminie do dnia 16 czerwca 2017 roku (bezsporne - poświadczona kopia wezwania do zapłaty k. 112).

I. P. (...) w likwidacji dokonała w dniu 29 czerwca 2017 roku na rzecz powódki zapłaty kwoty 97168,40 złotych tytułem 12% środków z odkupu jednostek uczestnictwa (bezsporne).

Pismem z dnia 19 grudnia 2016 roku wraz z załącznikami (...) Bank (...) Spółka Akcyjna jako likwidator funduszy I. P. (...) w likwidacji poinformowało o przesunięciu terminu zakończenia likwidacji funduszy do dnia 8 stycznia 2019 roku (bezsporne - wydruk pisma wraz z załącznikami k. 127-128).

Pismem z dnia 28 lipca 2017 roku Rzecznik Finansowy poinformował członków zarządu (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w W. o informacjach uzyskanych od (...) Banku (...) Spółki akcyjnej w sprawie dotyczącej likwidacji funduszy inwestycyjnych (...) w likwidacji oraz I. P. (...) w likwidacji (bezsporne - poświadczona kopia pisma k. 203 - 205).

Pismem z dnia 6 lutego 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego przedstawiła swoje stanowisko dotyczące zaspokajania wierzycieli w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego (bezsporne - poświadczona kopia pisma k. 206).

W dniu 24 listopada 2017 r. zaspokojona została dalsza część wierzytelności powódki, w wysokości 64131,15 zł, zaś w dniu 21 lutego 2018 r. - w wysokości 90781,20 zł (bezsporne).

I. P. (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w likwidacji, reprezentowany przez likwidatora (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Katowicach wniósł w dniu 28 marca 2018 roku do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko 60 pozwany, w tym powodowej spółce (...), o ustalenie w trybie 189 k.p.c. że pozwany w okresie postępowania likwidacyjnego powoda nie przysługuje prawo sądowego dochodzenia oraz egzekucji od powoda wierzytelności wynikających z zaakceptowanych przed otwarciem likwidacji zleceń odkupu jednostek uczestnictwa w związku z tym, że wykonanie tego uprawnienia narusza zasadę proporcjonalności spłaty wierzycieli wynikającą z art. 249 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i tym samym uniemożliwia likwidację funduszu oraz spłatę wierzycieli funduszu w sposób równomierny i jako takie stanowi nadużycie prawa podmiotowego, niezaskładające na ochronę prawną (art. 5 k.c.) (bezsporne - poświadczona kopia pozwu wraz z załącznikami k. 236-428).

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny oddalił wniosek I. P. (...) w likwidacji z siedzibą w K. o udzielenie - przed wniesieniem pozwu - zabezpieczenia jego roszczenia poprzez zakazanie obowiązanemu do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia postępowania dochodzenia na drodze sądowej wierzytelności wynikających z zaakceptowanych przed otwarciem likwidacji zleceń odkupu jednostek

uczestnictwa oraz egzekucji tytułów wykonawczych i zabezpieczających na majątku funduszu obejmujących wskazane wierzytelności (bezsporne).

W dniu 7 czerwca 2018 r. na rachunek powódki wpłynęła dalsza część należności z tytułu zaspokojenia wierzytelności wynikających z odkupu jednostek uczestnictwa w Funduszu, w wysokości 39035,92 zł (bezsporne).

Proces likwidacji funduszu inwestycyjnego rozpoczął się z dniem 8 stycznia 2015 roku, po spełnieniu wymogów formalnych. Likwidacja obejmowała sprzedaż aktywów, ściąganie należności funduszu, zaspokojenie wierzycieli i umorzenie jednostek uczestnictwa w funduszu. W myśl dyspozycji Komisji Nadzoru Finansowego przeprowadzono korektę procesu konwersji, która to dotyczyła okresu przed rozpoczęciem likwidacji funduszu inwestycyjnego. Wierzycieli zaspokajano w sposób proporcjonalny. Gdy likwidator dysponował środkami płatniczymi, określał w sposób procentowy kwotę przysługującej im wypłaty. Wszystkie aktywa łatwo zbywalne zostały zbyte na samym początku likwidacji funduszu. Było kilka transz wypłat zleconych przez likwidatora. Poza wierzycielami dokonywano wypłat podmiotom świadczącym usługi związane z likwidacją funduszy między innymi audytorowi i agentowi transferowemu. Likwidator kierował się podkreślaną przez Komisję Nadzoru Finansowego zasadą równego traktowania wierzycieli i zasadą proporcjonalności wypłat. Wierzyciele, w toku likwidacji funduszu inwestycyjnego, występowali o potwierdzenie wysokości wierzytelności, które otrzymywali od likwidatora. Likwidator opublikował półroczne informacje z przebiegu procesu likwidacji funduszu inwestycyjnego (dowód: zeznania świadka K. A. na rozprawie 6.11.2018 r. k. 451-452).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 203 § 1 k.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (§ 4).

W toku niniejszego postępowania strona powodowa pismem procesowym złożonym dnia 15 czerwca 2018 roku cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 193948,27 złotych, w związku z wpłatami dokonanyymi przez stronę pozwaną po wytoczeniu powództwa i wniosła o umorzenie postępowania w tym zakresie. Sąd mając na uwadze, iż częściowe cofnięcie powództwa nastąpiło na skutek zapłaty wymienionych powyżej kwot przez stronę pozwaną po wytoczeniu powództwa uznał, że cofnięcie nie jest sprzeczne z prawem ani z zasadami współzycia społecznego i nie zmierza do obejścia prawa. W związku z powyższym Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 355 k.p.c. oraz art. 496 k.p.c.

Powództwo w pozostałej części jako zasadne podlegało uwzględnieniu.

Pomiędzy stronami bezsporną była okoliczność, iż strona powodowa była uczestnikiem pozwanego funduszu inwestycyjnego i nie otrzymała wypłaty należności z tytułu odkupu jednostek uczestnictwa w terminie 7 dni po zgłoszeniu żądania ich odkupienia zgodnie z § 30 ustęp 2 statutu I. P. (...) (...).

Jak stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2018 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1355) fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego, a w przypadkach określonych w ustawie również niepublicznego, proponowania nabycia jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych, w określone w ustawie papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe. Przez publiczne proponowanie nabycia, o którym mowa w ust. 1, rozumie się proponowanie nabycia jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych w dowolnej formie i w dowolny sposób, jeżeli propozycja jest skierowana do co najmniej 150 osób lub do nieoznaczonego adresata (ustęp 2). Fundusz inwestycyjny

to obowiązek – choć nie musi (np. w przypadku bezsporności wierzytelności) - to jednak może być stwierdzony orzeczeniem sądu, w razie sporu między stronami, choćby co do wymagalności roszczenia, jak w niniejszej sprawie. Nie jest to natomiast kwestia istnienia i wymagalności, lub nie, dochodzonej wierzytelności z tytułu omówionego w przedmiotowej sprawie. W tych warunkach także dochodzenie na drodze sądowej przysługujących wierzytelności nie może być uznane za sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego (art. 5 k.c.). Podkreślić też należy, że analiza przepisu art. 249 cyt. ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi wymaga uwzględnienia, iż powódka nie jest już uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, skoro przed rozpoczęciem likwidacji pozwany odkupił od niej jednostki uczestnictwa.

O odsetkach ustawowych i odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu, mając na uwadze 7-dniowe terminy zapłaty każdorazowej należności z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa, liczone od dnia zgłoszenia każdego z żądań ich odkupienia.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., uwzględniając stawkę opłaty za czynności adwokackie w wysokości wynikającej z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.), tj. przewyższającej opłatę zasądzoną w nakazie zapłaty o 3600 zł.

ZARZĄDZENIE

doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi strony pozwanej